

General-locotenent Dumitru-Dorin PRUNARIU

Membru de onoare

Președintele Comisiei de astronautică și aeronautică a Academiei Române

I. Profil științific

1. DATE PERSONALE

Data și locul nașterii: municipiul Brașov, 27 septembrie 1952.

2. STUDII

- Studii primare și liceale în Brașov, absolvent al Liceului Teoretic nr. 4, acum Colegiul Național de Informatică „Grigore Moisil” (1971);
- Licențiat al facultății de Inginerie Aerospațială din cadrul Universității Politehnica din București (1976).

2.1. SPECIALIZĂRI ȘI STAGII:

- Centrul de Pregătire a Cosmonauților Iuri Gagarin din Orașelul Stelar, Rusia (1978-1981);
- Institutul Internațional de Formare și Management în domeniul Aviației Civile (IAMTI/IIFGA), Montreal, Canada (1991);
- Colegiul Național de Apărare (1999);
- Academia Diplomatică a MAE (2004).

3. TITLURI ȘTIINȚIFICE

- Doctor în Științe Tehnice, specialitatea Dinamica zborului aerospațial (1999);
- Membru de Onoare al Academiei Române (2011).

4. ACTIVITATEA PROFESIONALĂ

Inginer stagiar în cadrul Întreprinderii de Construcții Aeronautice din Ghimbav, Brașov (1976-1977). În anul 1977 este selecționat în grupul de candidați cosmonauți români pentru programul Intercosmos și în martie 1978 devine ofițer activ inginer de aviație în cadrul Comandamentului Aviației Militare, actualul Stat Major al Forțelor Aeriene din cadrul M.Ap.N.

Este primul român care a zburat în cosmos și cel de-al 103-lea în lume (1981).

De-a lungul anilor a ocupat diferite funcții: Inspector șef pentru activități aerospațiale în cadrul Statului Major al Forțelor Aeriene, M.Ap.N. (1981-1990; 1991-1998); Cadru didactic asociat la Facultatea de Inginerie Aerospațială, UPB (1982-1989); Ministru adjunct al transporturilor și Șef al Departamentului Aviației Civile (1990-1991); Co-leader al proiectului Băncii Mondiale de restructurare a învățământului superior și cercetării științifice din România (1992-1993); Vice-președinte al Fundației EURISC (din 1995); Președinte al Agenției Spațiale Române (1998-2004); Ambasador Extraordinar și Plenipotențial al României în Federația Rusă (2004-2005); Directorul Oficiului Român pentru Știință și Tehnologie de pe lângă Comisia Europeană, Bruxelles (2006-2008); Președintele Consiliului Științific al Agenției Spațiale Române (2008-2012); Profesor asociat pentru geopolitică și spațiul cosmic la Facultatea de Relații Economice Internaționale a Academiei de Studii Economice din București (2002-2010).

În anul 2007 a trecut în rezervă cu gradul de general-maior de aviație, în 2016 acordându-i-se de către Președintele României pentru meritele profesionale deosebite cea de a 3-a stea de general, devenind general-locotenent în retragere.

Devine pentru două mandate președintele ales al Filiei Europeane a Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic (ASE) (2010-2016) și prin cumul al întregii asociații (2011-2014). Este reprezentantul României în Comitetul de Relații Internaționale al Agenției Spațiale Europene – ESA (din 2012) și vicepreședinte al respectivului comitet ESA (2014-2016).

Din anul 1992 reprezintă Guvernul României la sesiunile Comitetului ONU pentru Explorarea Pașnică a Spațiului Extra-atmosferic (COPUOS), devenind președinte al Subcomitetului Științific și Tehnic al COPUOS (2004-2006) și președinte al întregului comitet COPUOS (2010-2012).

Tot pe linie ONU a fost ales drept unul din cei 13 membri ai Grupului de Experți Guvernamentali organizat conform Rezoluției Adunării Generale ONU nr. 65/68 pentru elaborarea unui studiu privind măsurile de transparență și creștere a încrederii în domeniul activităților cosmice (2012-2013). De asemenea, în perioada 2018-2019 a fost numit și a activat ca membru în Grupul de Experți Guvernamentali ai Conferinței pentru Dezarmare a ONU privind elaborarea de măsuri practice suplimentare pentru prevenirea unei curse a înarmărilor în spațiul cosmic, grup care a cuprins 25 de membri din toate regiunile geografice ale pământului. Prin numirea în aceste grupuri de experți guvernamentali s-a recunoscut profesionalismul domnului D. Prunariu pe linie tehnică și diplomatică, precum și experiența acestuia în

306

activitatea celor mai înalte instituții internaționale, precum ONU. Prin participarea la aceste activități în cadrul ONU s-a recunoscut implicit importanța României în deliberări și decizii la un înalt nivel în cadrul ONU, atât în domeniul utilizării pașnice a spațiului cosmic, cât și în domeniul limitării militarizării acestuia. Acest lucru este întărit și de faptul că în iunie 2018 domnul D. Prunariu a fost ales vice-președinte al Grupului de Lucru al COPUOS privind elaborarea Agendei Spațiale 2030 a comitetului.

A fost desemnat și a activat ca reprezentant al României în cadrul Autorității Europene de Supervizare a Sistemelor de Sateliți pentru Navigație Globală (2006-2012).

A făcut parte din grupul de lucru al Institutului European pentru Studii Strategice (EUISS) care a elaborat în perioada 2014-2016 un studiu pentru Comisia Europeană privind securitatea sistemelor spațiale europene, "Space Security for Europe". Contribuția României privind considerarea activităților și infrastructurilor cosmice drept infrastructuri critice au fost incluse în raport.

Activează și ca vice-președinte al Consiliului de Administrație al Fundației Asteroid, înregistrată la Luxemburg, care organizează anual "Asteroid Day", o manifestare științifică, culturală, educațională pentru cunoașterea asteroizilor, a efectelor unor coliziuni potențiale

ale acestora cu Terra și a măsurilor avute în vedere pentru prevenirea unor astfel de catastrofe.

În 2018 a acceptat și poziția de expert și consilier special al asociației “Moon Village” înregistrată la Viena. A participat direct la promovarea acestei asociații ca membru observator al Comitetului ONU pentru Explorarea Pașnică a Spațiului Extra-atmosferic (COPUOS). Moon Village este un concept care încearcă să transforme explorarea spațiului și noile abordări ale explorării și exploataării Lunii într-un set de acțiuni concrete care să creeze un mediu în care atât cooperarea internațională cât și comercializarea spațiului să prospere într-o manieră durabilă. În cadrul acestei asociații a fost ales în anul 2021 președinte al Grupului Global de Experti pentru Activități Sustenabile pe Lună (GEGSLA) ale cărui obiective sunt pregătirea unor materiale care vor fi prezentate Comitetului Națiunilor Unite pentru Utilizarea Pașnică a Spațiului Extra-atmosferic (UN COPUOS) pentru a susține discuțiile și deliberările Comitetului pe probleme critice legate de dezvoltarea activităților lunare. Este membru al Consiliului de Administrație al Agenției Spațiale Române iar din 2013 este și președintele asociației ROMSPACE – Asociația Româna pentru Tehnologii și Industrie Spațiale în cadrul căreia sunt efectuate cercetări în domeniul științelor aerospațiale, dinamicii zborului cosmic, studii în domeniul geopoliticii și securității.

Prin activitatea sa în diverse instituții internaționale a promovat numele României, pe care l-a făcut mult mai vizibil în domenii și instituții specifice de activitate, cât și interesele instituțiilor românești în mediul internațional în care a avut sau are poziții oficiale.

ORGANIZAȚII PROFESIONALE, TITLURI, DISTINCȚII, RECUNOAȘTERI

- Membru al: Comisiei de Astronautică a Academiei Române; Societății germane de rachete “Hermann Oberth – Wernher von Braun”; Academiei Internaționale de Astronautică; Comitetului național COSPAR, Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic (ASE); Academiei Americano-Române de Arte și Științe; Academiei Europene de Științe și Arte (2015).

- **Doctor Honoris Causa** al: Universității Tehnice din Cluj-Napoca (2007), Universității Tehnice a Moldovei din Chișinău (2012), Universității de Vest din Timișoara (2013), Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (2014), Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași (2017), Universității Petru Maior din Târgu-Mureș (2017), Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu (2018), Universității Titu Maiorescu din București (2018), Universității din Craiova (2018), Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia (2018), Academiei Forțelor Aeriene

“Henri Coandă” din Braşov (2021). Este Honorary Doctor al Colegiului Lindsey Wilson din Columbia, Kentucky, SUA (2014).

- **Cetățean de onoare** al mai multor localități din România, între care: Braşov, Timișoara, Cluj-Napoca, Iași, Mangalia, Pucioasa, Mediaș, Giroc, Bușteni, al județului Timiș etc.

- **Distincții** : Titlul de onoare suprem de Erou al R. S. România și Erou al URSS cu Steaua de Aur (1981), Medalia Iuri Gagarin a Federației Aeronautice Internaționale (1982), Medalia de aur Hermann Oberth a Societății germane de rachete Hermann Oberth – Wernher von Braun (1984), Ordinul Național Steaua României în grad de Mare Ofițer (2000), Ordinul Virtutea Militară în grad de Cavaler cu însemn pentru militari (2010), Medalia “Pentru merite în explorarea cosmosului” acordată de președintele Federației Ruse (2011), Emblema „Onoarea Armatei Române” acordată de ministrul apărării naționale (2011).

- Ca o recunoaștere a meritelor sale în promovarea internațională a studiului asteroizilor cu potențial de impact cu Terra și implicarea în activitatea mai multor instituții pe această linie, inclusiv la nivel ONU, în anul 2017 Uniunea Astronomică Internațională a decis ca numele lui Dumitru-Dorin Prunariu să fie dat unui asteroid din centura principală de asteroizi a Sistemului Solar, acesta numindu-se „**Asteroidul 10707 Prunariu**”.

5. ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

A efectuat experimente științifice în domeniul astrofizicii, tehnologiilor cosmice, studiului radiațiilor cosmice, biologiei, medicinei și psihologiei, în perioada 14-22 mai 1981, la bordul complexului spațial orbital Saliut-6 – Soyuz-40 – Soyuz-T4 în calitate de cosmonaut cercetător.

Ulterior a efectuat cercetări în domeniul științelor aerospațiale, dinamica zborului cosmic, studii în domeniul geopoliticii și securității.

- Conducător de seminarii și proiecte în domeniul Mecanicii Aeronavelor în cadrul Facultății de Inginerie Aerospațială a Universității Politehnica București.

- Comunicări în cadrul Academiei României asupra cercetărilor științifice din domeniul tehnologiilor spațiale, studiului radiațiilor cosmice, influenței factorilor cosmici asupra organismului uman.

- Participarea la studii privind influența mediului cosmic asupra organismului uman efectuate în cadrul Academiei Internaționale de Astronautică (IAA).

- Numeroase colaborări în proiectele Agenției Spațiale Române și Fundației EURISC, materiale elaborate și prezentate la diverse manifestări internaționale de specialitate.

6. LUCRĂRI SEMNIFICATIVE

A. CĂRȚI:

1. **Prunariu D.**, Stark A., *La cinci minute după cosmos*, Ed. Militară, 1981.
2. **Prunariu D.**, Ispas S., Trita I., *Cosmosul – Laborator și uzină pentru viitorul omenirii*, Ed. Tehnică, 1984.
3. **Prunariu D.**, et al., *Istoria aviației române*, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1984.
4. **Prunariu D.**, Ceausu C., et al., *Dimensiuni psihice ale zborului aerospațial*, Ed. Militară, 1985.

B. ARTICOLE, MATERIALE, PUBLICAȚII ȘI CONFERINȚE (selecție din ultimii ani):

1. **Prunariu D.**, *Asupra mișcării generale a vehiculului spațial sub acțiunea unui centru atractiv*, St. Cerc. Mec. Apl., 52(1993), nr. 2.
2. **Prunariu D.**, *The Poynting-Robertson effect in satellite motion*, Rom. Astron. J., 1999.
3. **Prunariu D.**, *Geodetic precession influence in satellite motion*, Rom. Astron. J., 1998.
4. **Prunariu D.**, *Humans in Outer Space, present and future*, lucrare prezentată la 6 august 2010 la Alumni Conference and Reunion, în cadrul Universității Cosmice Internaționale (ISU) de la Strasbourg.
5. **Prunariu D.**, *Efforts to improve the long-term sustainability of the space environment*, lucrare prezentată la 25 februarie 2011 în cadrul Institutului de Politici Spațiale din cadrul Universității George Washington din Washington DC, SUA.
6. **Prunariu D.**, *Space sustainability: Setting a technical baseline for new regimes*, lucrare prezentată la 5 aprilie 2011 la Geneva, la Conferința UNIDIR (Institutul ONU pentru cercetări în domeniul dezarmării) pe

probleme de securitate spațială “Building on the Past, Stepping Towards the Future”.

7. **Prunariu D.**, *UN Committee on the Peaceful Uses of Outer Space and the problem of Near Earth Objects*, lucrare prezentată la București, la 9 mai 2011, în cadrul celei de-a 2-a Conferințe Internaționale pe probleme de Apărare Planetară a Academiei Internaționale de Astronautică (IAA).

8. **Prunariu D.**, *Governance of space activities*, lucrare prezentată la data de 13 iunie 2011, la Praga, Republica Cehă, în cadrul conferinței internaționale “Space Security through the Transatlantic Partnership”;

9. **Prunariu D.**, *The role of the UN Committee on the Peaceful Uses of Outer Space*, lucrare prezentată la data de 30 august 2011 la Rijeka, Croația, în cadrul celui de-al 20-lea curs de vară pe probleme de drept și politici cosmice organizat de Centrul European pentru Drept Cosmic (ECSL).

10. **Prunariu D.**, *Rădăcini în trecut, aripi pentru viitor*, lucrare prezentată la 11 septembrie 2011 în deschiderea Congresului Internațional de medicină aeronautică și cosmică organizat la București.

11. **Prunariu D.**, *Probleme prezente și viitoare în organizarea zborurilor cosmice cu echipaj uman*, lucrare prezentată la Chișinău, la data de 22 septembrie 2011, în cadrul Universității Tehnice a Moldovei.

12. **Prunariu D.**, *Challenges of the 21st century and outer space*, lucrare prezentată la 1 octombrie 2011 la Cape Town, Africa de Sud, în cadrul celui de-al 10-lea Congres al “Space Generation Advisory Council”.

13. **Prunariu D.**, *Dreptul cosmic; Turismul în spațiul cosmic și asigurările*, lucrare prezentată la 1 noiembrie 2011 în Dubai în cadrul Conferinței anuale a Asociației Internaționale a Barourilor.

14. **Prunariu D.**, *The international dimension of space exploration*, lucrare prezentată la Lucca, Italia, la 10 noiembrie 2011, în cadrul celei de-a 3-a Conferințe Internaționale privind Explorarea Spațială, prima reuniune la nivel înalt a Platformei Internaționale de Explorare Spațială, sub egida ESA.

15. **Prunariu D.**, Cuvânt introductiv la Reuniunea astronauților din Asia în cadrul celei de-a 18-a sesiuni a Forumului Regional al Agențiilor Spațiale din zona Asia-Pacific (APRSAF-18), Singapore, 6-9 decembrie 2011.
16. **Prunariu D.**, *Programele europene de sisteme globale de navigație Galileo și EGNOS*, lucrare prezentată la 29 martie 2012 în cadrul Convenției de Navigație Aeriană, București.
17. **Prunariu D.**, *Sistemele cosmice – infrastructuri critice*, lucrare prezentată în cadrul Universității Tehnice a Moldovei, Chișinău, 12 aprilie 2012.
18. **Prunariu D.**, *The imperative of global collaboration*, prezentare și moderator al mesei rotunde “Lideri ai agențiilor spațiale – Imperativul colaborării globale”, 19 aprilie 2012, în cadrul celui de-al 28-lea Simpozion Cosmic National american de la Colorado Springs, Colorado, SUA.
19. **Prunariu D.**, *Institutional barriers to space habitation*, lucrare prezentată în cadrul Conferinței “SPACE: From foray to habitation”, Isle of Man, 8-10 iulie 2012.
20. **Prunariu D.**, *Overview of the space activities in Europe in the last 50 years*, lucrare prezentată în cadrul “Space Policy Round Table Race to the Moon and Back – Policy Perspectives 50 Years After the JFK’s 1962 Moons Speech” organizată la 20 septembrie 2012, la Bruxelles, de către organizațiile “Secure World Foundation” și “Young Professionals in Foreign Policy”.
21. **Prunariu D.**, *How space exploration has affected everyone’s day to day life*, lucrare prezentată la 5 noiembrie 2012 în cadrul celui de-al 25-lea Congres Planetar al Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic (ASE), Riyadh, Arabia Saudită.
22. Participare la elaborarea raportului “Space Security în Europe” în cadrul Institutului European pentru Studii Strategice (EUISS) de la Paris – 2016;
23. Key speaker la conferința geospațială “Free and Open Source Software” – Palatul Parlamentului, București – august 2019

24. **Prunariu D.**, *A vision to human space exploration*, lucrare prezentată la Centrul Regional pentru Științe Spațiale și Educație Tehnologică pentru Asia de Vest, Amman, Iordania, martie 2020.

25. **Prunariu D.**, *Cosmogonie – mit și știință în opera lui Mihai Eminescu*, prezentare online în cadrul Academiei de Științe a Moldovei, august 2020.

III. Media–Varia

Imagini fotografice

La bordul complexului orbital Saliut-6 – Soyuz; mai 1981.

Echipajul navei cosmice Soyuz-40, format din Leonid Popov și Dumitru Prunariu.

La Institutul de Tehnologie Izotopică și Moleculară ITIM Cluj-Napoca cu specialiști care au pregătit experimente cosmice; 1982.

Cu savantul Hermann Oberth la Feucht; Germania, iunie 1989.

La semnarea acordului de cooperare cu ESA la sediul Guvernului României, cu Antonio Rodota – director general ESA în prezența primului-ministru Radu Vasile; 1987.

Semnând primul acord de cooperare între Guvernul României și NASA în prezența primului-ministru Mugur Isărescu, a unor membri ai Guvernului și Administratorului NASA Hon. Daniel Goldin; Washington DC, 2000.

Cu președintele României Emil Constantinescu și astronautul saudit Sultan Bin Salman Al Saud la București la Congresul Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic (ASE); București, 1999.

Cu președintele României Ion Iliescu și cu partenerul de pregătire cosmică, Dumitru Dediu, cu ocazia aniversării a 20 de ani de la zborul cosmic; București, 2001.

Alături de Altețele Lor Regale, regina Ana și regele Mihai I al României, întâmpinându-i la Moscova în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Federația Rusă; Mai 2005.

Primind Meritul Academic de la președintele Academiei Române, Academician Ionel Haiduc; București, 2010.

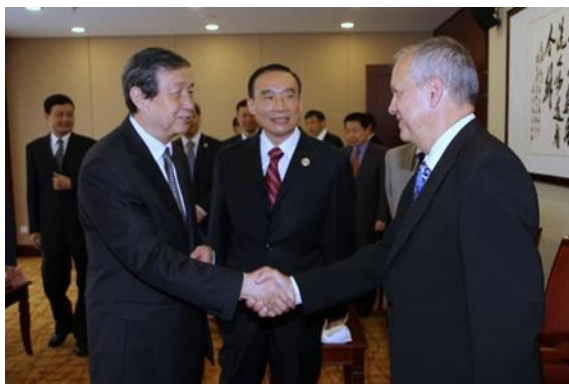
Cu secretarul general ONU, Kofi Annan, la a treia Conferință a Națiunilor Unite privind explorarea și utilizările pașnice ale spațiului cosmic (UNISPACE III), ca șef al delegației României; Viena, 1999.

Președinte al Comitetului ONU pentru Explorarea Pașnică a Spațiului Extra-atmosferic (COPUOS); Viena, 2010.

Prezentator și moderator al mesei rotunde “Lideri ai agențiilor spațiale – Imperativul Colaborării Globale” în cadrul celui de-al 28-lea Simpozion Spațial Național al SUA; Colorado Springs, 2012.

Cu vice-premierul chinez, Ma Kai, și cu comandantul adjunct al zborurilor cosmice pilotate chineze, Niu Hongguang la deschiderea oficială a congresului ASE; Beijing, 2014.

Cu Prof.Univ.Dr.Ing. Radu Munteanu, rectorul Universității Tehnice din Cluj-Napoca, la acordarea primului titlu de Doctor Honoris Causa; 6 noiembrie 2007.

Primind titlul de Doctor Honoris Causa al Universității de Vest din Timișoara de la rectorul universității, Prof.Univ.Dr. Marilen Pirtea; 21 mai 2013.

Doctor de Onoare al Colegiului Lindsey-Wilson din Columbia, Kentucky, SUA, alături de președintele colegiului, Prof.Dr. William Luckey și membri ai Senatului; 10 mai 2014.

Doctor Honoris Causa al Universității Babeș-Bolyai din Cluj- Napoca, alături de președintele Senatului, Pr.Prof.Univ.Dr. Ioan Chirilă, rectorul universității Prof.Univ.Dr. Ioan Aurel Pop și decanul facultății de Știința și Ingineria Mediului, Prof.Univ.Dr. Alexandru Ozunu; 26 noiembrie 2014.

Primind titlul de Doctor Honoris Causa al Academiei Forțelor Terestre de la rectorul academeiei, Gł.-Bg. Prof. Univ. Dr. Ing. Ghiță Bârsan; Sibiu, 19 februarie 2018.

Doctor Honoris Causa al Universității din Craiova, alături de rectorul universității Prof.Univ.Dr. Cezar Ionuț Spînu și Prof.Univ.Dr. Radu Constantinescu; Craiova, 1 noiembrie 2018.

Doctor Honoris Causa al Universității Petru Maior din Târgu Mureș alături de rectorul universității, Prof.Univ.Dr. Calin Enăchescu; 13 martie 2017.

Doctor Honoris Causa al Universității Titu Maiorescu din București, alături de Conf.Univ.Dr.Ing. Iustin Priescu, Prof. Univ.Dr. Smaranda Angheni – rectorul universității și Prof. Univ.Dr. Iosif R. Urs – președintele universității; 5 decembrie 2018.

Doctor Honoris Causa al Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, alături de Conf.Univ.Dr. Claudia-Georgeta Cârstea, președinta senatului și Comandor Conf.Univ.Dr. Marius Șerbeszki – comandantul (rectorul) academiei; 28 iunie 2021.